

NIET ALLEEN VOORLICHTEN MAAR OOK STRAFFEN

Veroordeling vgv heeft afschrikkende werking

Als er geen veroordelingen komen, gaan mensen denken dat Nederland vrouwenbesnijdenis gedoogt, concludeert Boris Dittrich, voormalig rechter en fractievoorzitter van D66. Agnes Verhulst, bestuurslid van de Stichting Tegen Meisjesbesnijdenis, sprak met hem in New York over besnijdenis en over zijn huidige werk bij de internationale mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch.

AGNES VERHULST

Zeer indrukwekkend kwam hij over tijdens een bijeenkomst in het Koninklijk Instituut voor de Tropen, het moet het jaar 2001 zijn geweest. Een zaal vol Afrikaanse vrouwen, hij krijgt het woord. Dittrich zegt dat hij van mening is dat de wetgeving in Nederland beter geregeld zou moeten worden en dat de straffen voor het besnijden van meisjes hoger zouden moeten zijn. Het wordt hem niet in dank afgenomen, hij legt zijn argumenten op tafel. Hij luistert goed, maar wijkt geen centimeter. Uiteindelijk krijgt hij het respect van de zaal.

ERNSTIG MISDRIJF

Inmiddels zijn wij vele jaren verder. Boris Dittrich is geen kamerlid of fractievoorzitter van D66 meer. Sinds 2007 werkt en woont hij in New York. Hij is *advocacy director* bij Human Rights Watch, een onafhankelijke mensenrechtenorganisatie. Hij houdt zich bezig met de rechten van seksuele minderheden: homoseksuelen, lesbiennes, biseksuelen en transgenders. Dat wil niet zeggen dat hij het thema van vrouwelijke genitale verminking (vgv) heeft losgelaten, blijkt tijdens het interview dat ik met hem heb in het kantoor van Human Rights Watch in de Empire State Building.

Teleurstellend, noemt hij het, dat er nog geen veroordelingen wegens vgv zijn geweest in Nederland. 'De wet is aangepast, er zijn echt geen beletsels meer. Sterker nog, het risico is groot dat mensen het gaan ervaren als gedogen als er geen veroordeling komt. Het is een ernstig misdrijf en ik

FOTO: AGNES VERHULST

▲ Een speciale officier van justitie voor meisjesbesnijdenis is nodig.

ben ervan overtuigd dat een veroordeling wel degelijk een afschrikkende werking heeft. Er moet dus goed onderzoek komen over wat er precies fout gaat, waarom er geen veroordelingen plaatsvinden.'

OUTREACHEND WERKEN

Waarom denkt Dittrich dat er iets fout gaat en wat zou dat kunnen zijn? 'Als er wel meldingen gedaan zijn, maar deze hebben niet geleid tot een veroordeling, gaat er ergens iets fout. Ik zie heel vaak dat mensen op de stoel van een ander gaan zitten, en het lijkt erop dat dit nu ook het geval is. De vertrouwensartsen moeten niet namens een officier van justitie of een rechter spreken. Door de wetgever is

besloten dat vgv strafbaar is, dus moet een sterk vermoeden doorgegeven worden. Wat daaraan zou kunnen bijdragen is de aanstelling van één officier van justitie, een cultureel gevoelig iemand. Diegene zou dan *off the record* met vertrouwensartsen kunnen gaan praten, bijeenkomsten bijwonen, outreachend werken.'

Over het benaderen van de gemeenschappen waar het besnijden van meisjes voorkomt is Dittrich uitgesproken: 'Mensen die dit onderwerp aanzwengelen moeten uit de gemeenschappen zelf komen. Als ik ergens een gevoelig of ingewikkeld onderwerp aan de orde wil stellen, doe ik dat nooit rechtstreeks zelf. Gesprekspartners verschuilen zich graag achter argumenten als: jullie hebben ons toen gekoloniseerd en dat probeer je nu opnieuw, of er wordt totaal ontkend dat datgene wat ik aan de orde wil stellen überhaupt voorkomt in dat land. Zelfs internationale organisaties zijn zich vaak te weinig bewust van dit mechanisme.'

ONRECHT EN DISCRIMINATIE

Ook in het huidige werk van Dittrich loopt als een rode draad de strijd tegen onrecht, achterstelling en discriminatie. In mei verscheen zijn boek *Elke liefde telt* bij uitgeverij Nieuw Amsterdam. In dit boek beschrijft hij zijn reizen en zijn strijd tegen discriminatie van seksuele minderheden. 'Ik reis over de wereld en probeer daar waar gediscrimineerd wordt, het gesprek aan te gaan. In eerste instantie praat ik met nationale en lokale mensenrechtenorganisaties, zo krijg ik informatie van binnenuit. Vervolgens praat ik met ministers, ambtenaren en parlementariërs. Inmiddels heb ik behoorlijk wat internationale baggage; ik leg uit welke verdragen het land ondertekend heeft en wat dat betekent. Want daar gaat het uiteindelijk om, dat er goede wetgeving is en dat de wet wordt gehandhaafd, dat geldt voor vgv maar ook voor de onderwerpen waar ik nu mee te maken heb.' ●

Meer info: Stichting Tegen Meisjesbesnijdenis: www.stm-stopfgm.org